a bezejmenné uličky spojující Střední s ulicí Prusinovského. Prostor se nachází jižně od historického jádra města. V průběhu výzkumu se podařilo v severovýchodní části ulice Střední dokumentovat jednu kůlovou jámu, kterou lze dle keramického materiálu datovat obecně do vrcholného středověku.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A rescue excavation conducted in Střední and Mayerova streets in Modřice (Brno-Country District) in 2023 yielded a single high medieval post hole.

Jiří Zubalík

Mokrá-Horákov (k. ú. Mokrá u Brna, okr. Brno-venkov)

„Pekárna“, parc. č. 1050/4.

Novověk. Areál nezemědělské výroby, milířiště, vápenka. Náhodný zásah/nález. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: bez nálezů.

Lokalizace: WGS-84: 49.2430539N, 16.7455472E; 49.2430819N, 16.7443028E

Záchranný výzkum při příležitosti úpravy silnice pro lesní těžbu pod jeskyní Pekárna doložil celkem sedm archeologických objektů (obr. 73). Ve třech případech šlo o lesní komunikace typu vozové/úvozové cesty a pěšin či turistického chodníku. Za nejstarší se podařilo označit cestu C2, která zůstala zachována v úseku dlouhém cca 60 m nad Hádeckým potokem. K této prašné komunikaci se váží obj. K 500, 502, 503 a 504, které lze datovat do 18.–19. století. Jedná se o dvě dřevouhelná milířiště s oválnými plošinami o průměru 7 m (K 500, K 504) a menší vápenické pece (K 502, K 503). Za mladší lze označit jen vápenici K 501, která respektuje průběh novější cesty C1, která nahradila starou komunikaci. Tato cesta mohla být zbudována jako nová širší vozová komunikace od Hostěnic k vodním mlýnům přibližně počátkem 20. století (Balák a kol. 2001). Oválná dřevouhelná milířiště jsou v údolí Říčky poměrně vzácná (terminologie např. Kadera 2014), další najdeme nejblíže až u Bayerovy skály nad rančem U Jelena. Nelze u nich tudíž vyloučit ani vztah k nedalekým vodním mlýnům (Hádeckému, Hornímu, Prostřednímu a Dolnímu), které se datují do 15.–19. století. Drobné vápenky plnily v 18.–20. století roli lidových výroben páleného kusového vápna, jehož podomním prodejem si prostí sedláci přivydělávali na podporu svého nepříliš výnosného zemědělství v málo úrodném kraji Moravského krasu. Jednalo se o jednorázová nebo krátkodobá pyrotechnologická zařízení vytápěná dřevem získávaným z místních zdrojů. To samé platilo i o vápenci a jílu, kterých tu bylo přirozeně rovněž dostatek. Dokumentované objekty nevykazovaly žádný bezprostřední vztah k nálezům z nedaleké jeskyně Pekárny; vytvářely samostatnou výrobní komponentu.

Obr. 73. Mokrá-Horákov. Úprava lesní cesty pod jeskyní Pekárna. Foto P. Kos.

Fig. 73. *Mokrá-Horákov. Road adjustments beneath the Pekárna Cave. Photo by P. Kos.*

Literatura

Balák, I. a kol. 2001: *Údolí Říčky v Moravském krasu*. Blansko: Městská knihovna v Blansku.

Kadera, J. 2014: Technologie výroby dřevěného uhlí pod nestabilním příkrovem. *Archeologia technica* 25, 40–48.

Summary

A rescue excavation carried out during the construction of a road for forest logging beneath the Pekárna Cave (Mokrá u Brna cadastral area, Brno-Country District) yielded seven archaeological features. Three of these were identified as forest roads, including a hollow way and a tourist trail (Fig. 73). The remaining four features, associated with production activities and dated to the 18th–19th centuries, are linked to the former road above the Hádecký Stream. These included two charcoal piles, each with an oval platform measuring 7 m in diameter, and two smaller lime kilns.

Petr Kos

Mokrá-Horákov (k. ú. Mokrá u Brna, okr. Brno-venkov)

„U Trojáku“, parc. č. 1051/1, 1051/3.

Středověk, novověk. Komunikace, cesta. Průzkum detektorem kovu. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.2382783N, 16.7577983E

Záchranný výzkum na lokalitě Mokrá-lom navázal v roce 2023 na evidenci a detektorový průzkum periferní oblasti velkolomu Mokrá z let 2017–2022 (Přichystal, Vachůtová 2023, 56). V severním předpolí lomu Mokrá byla v trati „U Trojáku“ při hranici katastrů Mokré u Brna a Hostěnic zaznamenána zaniklá lesní komunikace A.3.11, v jejíž ose byl vyzvednut železný zákolník a zlomek vrcholně středověké podkovy. Zajímavým nálezem je depot železných předmětů z období raného novověku, tvořený jednostranným kopáčem, dlátem a plechy; mohla to být do země ukrytá výbava skalaře/vápeníka. Nálezy pracovního rázu by mohly mít vztah k nedalekému vápenickému okrsku s pecemi VO 218 a lomy na vápenec VO 219, evidovanému již na katastru Hostěnic.

Literatura

Přichystal, M., Vachůtová, D. 2023: *Výroční zpráva 2022*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Summary

A rescue excavation conducted at the Mokrá-Quarry site (Mokrá u Brna cadastral area, Brno-Country District) continued in 2023, following the metal detector survey of the peripheral area of the large Mokrá Quarry conducted between 2017 and 2022. In the northern area of the quarry, within the forest track ‘U Trojáku’, the now-defunct forest road was recorded and dated from the High Middle Ages to the early modern period.

Petr Kos